

Projektas „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“

Psichologinės pagalbos teikimas Prienų rajono savivaldybėje

2014-2020 m. Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras įgyvendina Europos Sąjungos fondų investicijomis finansuojamą projektą (Nr.09.2.2-ESFA-V-729-03-0001) „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“. Prienų švietimo pagalbos tarnyba partnerio teisėmis 2018-2019 metais vykdė projekto „Psichologinės pagalbos plėtra“ veiklas.

Prienų rajono ugdymo įstaigos dalyvavo projekto „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“ veiklose, **plėtojant psichologinės pagalbos prieinamumą mokiniams, jų tėvams, mokytojams ir kitiems švietimo įstaigų darbuotojams**. Psichologinės pagalbos plėtra mokiniams, mokytojams ir mokinių tėvams buvo pasirinkta įdarbinant psichologus ir perkant psichologinės pagalbos teikimo paslaugas.

Prienų savivaldybės ugdymo įstaigose, kuriose nėra psichologo, projekto vykdymui buvo įsteigta 1,25 psichologo etato. Projekto lėšomis buvo įdarbinti 2 psichologai teikti psichologinę pagalbą mokiniams, jų tėvams, mokytojams bei kitiems švietimo įstaigų darbuotojams ir padėti spręsti mokinio psichologines ir ugdymosi problemas bendradarbiaujant su mokinio tėvais ir mokytojais. Psichologai dirbo 3 bendrojo ugdymo mokyklose ir 2 lopšeliuose-darželiuose.

Psichologinės pagalbos plėtrai buvo perkamos šios psichologinės pagalbos teikimo paslaugos:

- ✓ paskaitų vedimas tėvams ir mokytojams aktualiomis konkrečiai įstaigai psichologinėmis temomis;
- ✓ klasių valandėlių vedimas, pasirenkant tas sritis, kuriose mokiniai susiduria su daugiausia klausimų;
- ✓ socialinių emocinių kompetencijų ugdymo grupės pedagogams, kuriose dalyviai stiprino kasdieniniame darbe būtinus įgūdžius.

Projekto veikloje dalyvavo 12 savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų ir 3 lopšelių-darželių bendruomenės. Psichologinės pagalbos paslaugas teikė psichologė Asta Blandė 2018 m. spalio – 2019 m. balandžio mėnesiais.

Psichologinės pagalbos paslaugos

Paskaitos mokytojams. Planuojant paskaitas aktualiomis psichologinėmis temomis mokytojams buvo numatyta perskaityti 20 paskaitų. Mokytojai paskaitas rinkosi iš 8 pasiūlytų temų.

- ✓ „Adaptacijos darželyje/mokykloje ypatumai“;
- ✓ „Naujoji mokinių karta: mūsų lūkesčiai ir jų galimybės“;
- ✓ „Klasės vadovo veikla: nuo tinkamo požiūrio iki efektyvaus darbo su klasės bendruomene“;
- ✓ „Kaip bendrauti ir mokyti paauglį?“;
- ✓ „Vaikų savarankiškumo stiprinimas“;
- ✓ „Kaip užmegzti ir išlaikyti ryšį su vaiku/mokiniu/tėvu?“;
- ✓ „Šeimos įtraukimas į ugdymo įstaigos gyvenimą: svarbiausios žinutės pedagogams“;
- ✓ „Tėvų susirinkimai darželyje/mokykloje: svarbiausios organizavimo taisyklės“.

Paskaitas pasirinktomis temomis išklausė 387 pedagogai. Kiekviena tema rado savo klausytoją ir buvo patenkinti skirtingų įstaigų lūkesčiai.

Paskaitos tėvams. Mokinių tėvams buvo numatyta perskaityti 20 paskaitų aktualiomis psichologinėmis temomis. Buvo pasiūlytos šios 7 temos:

- ✓ „Šeimos ir mokyklos partnerystė: svarbiausi bendravimo ir bendradarbiavimo raktai“;
- ✓ „Kaip stiprinti vaiko pasitikėjimą savimi ir atskleisti jo galimybes“;
- ✓ „Tėvų namų darbai, kai vaikas mokosi mokykloje“;

- ✓ „Mokymosi motyvacija: nuo ko priklauso noras mokytis ir kaip ją stiprinti“;
- ✓ „Vaiko adaptacija mokykloje: į ką atkreipti dėmesį ir kada verta susirūpinti?“;
- ✓ „Apie paauglius ir paauglystę“;
- ✓ „Vaikų tarpusavio santykiai: nuo draugystės iki nepatogių situacijų ir jų tinkamo sprendimo“.

Paskaitose dalyvavo 406 mokinių tėvai. Pastaruoju metu tėvų susidomėjimas vaikų auklėjimo klausimais ypač stiprėja, o galimybė šviestis nemokamuose renginiuose tėvai ypač džiaugėsi ir išsakė lūkestį tęsti tokio pobūdžio veiklas.

Klasės valandėlės. Psichologinių problemų prevencijai buvo numatyta praveisti mokyklose 40 klasių valandėlių. Psichologė pasiūlė mokiniams 9 aktualias psichologines temas:

- ✓ „Mokymosi motyvaciją stiprinantis užsiėmimas“;
- ✓ „Mokinių tarpusavio santykių gerinimo užsiėmimas“;
- ✓ „Mokomės suprasti ir siekti savo tikslų“;
- ✓ „Konfliktų sprendimo įgūdžių stiprinimo užsiėmimas“;
- ✓ „Pasitikėjimo savimi stiprinimo užsiėmimas“;
- ✓ „Komandos formavimo žaidimai ir psichologo išvalgos“;
- ✓ „Gilesnio savęs pažinimo užsiėmimas“;
- ✓ „Apie būsimą karjerą jau šiandien“;
- ✓ „Paauglystės galimybės ir kylantys klausimai“.

Klasių auklėtojai temas rinkosi pagal klasės poreikį. Psichologė pravedė 40 klasių valandėlių, kuriose dalyvavo 824 mokiniai. Klasės valandėlėse labai aktyviai dalyvavo mokytojai, klasių vadovai, kurie stebėjo psichologo darbą su klase, žymėjosi svarbiausias išvalgas ir kartu su specialistu po užsiėmimo aptarė klasės aktualijas bei tolesnį darbą. Didžioji dalis klasių vadovų išsakė norą tęstinėms veikloms su klasėmis, kuriose stebimi bendro mikroklimato sunkumai.

Socialinių emocinių kompetencijų ugdymo grupės. Psichologinių problemų prevencijai ugdymo įstaigose mokytojams bei kitiems švietimo darbuotojams buvo praveisti mokymai. Savo socialines emocines kompetencijas patobulino 307 pedagogai.

Numatytos ir suteiktos psichologinės pagalbos paslaugos

Eil. nr.	Psichologinės pagalbos paslauga	Numatomas pagalbos gavėjų skaičius ir paslaugų kiekis	Suteiktos pagalbos gavėjų skaičius ir paslaugų kiekis
1.	Paskaitos mokytojams	100 mokytojų ir ikimokyklinio ugdymo pedagogų 20 paskaitų	387 mokytojai ir ikimokyklinio ugdymo pedagogų 20 paskaitų
2.	Paskaitos tėvams	200 mokinių tėvų 20 paskaitų	406 mokinių tėvai 20 paskaitų
3.	Klasės valandėlės	600 mokinių 40 klasių valandėlių	824 mokiniai 40 klasių valandėlių
4.	Socialinių emocinių kompetencijų ugdymo grupės	225 mokytojai ir ikimokyklinio ugdymo pedagogų 30 grupių	307 mokytojai ir ikimokyklinio ugdymo pedagogų 30 grupių

Projekto „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“ veiklos, **plėtojant psichologinės pagalbos paslaugas buvo labai naudingos mokiniams, jų tėvams, mokytojams ir kitiems švietimo įstaigų darbuotojams.** Vykdamas švietimą psichologinėmis temomis mokytojai ir mokinių tėvai rinkosi jiems aktualias temas. Psichologė Asta Blandė, taikydama įvairius darbo metodus, pagilino mokytojų ir mokinių tėvų žinias apie vaikų auklėjimą bei ugdymą, atskleidė svarbiausius bendravimo

aspektus skirtinguose amžiaus tarpsniuose, išryškino šeimos ir mokyklos partnerystės klausimus ir pristatė konkrečius būdus, kaip turi bendradarbiauti šios dvi pusės, kad vaiko pasitikėjimas mokykla ir motyvacija būtų stipri. Dalyviai teigė, kad paskaitos buvo įdomios ir naudingos, puikiai jas įvertino. Klasės valandėlės mokiniams aktualiomis psichologinėmis temomis sulaukė didelio mokinių susidomėjimo ir aktyvaus dalyvavimo, ypač vyresniųjų klasių mokinių. Daugelis temų buvo svarbios paaugliams, jie norėjo didesnio skaičiaus susitikimų, gilesnio savęs pažinimo, aktualių klausimų aptarimo, tačiau pagal projektą numatytas valandėlių skaičius neleido jų viršyti. Psichologinių problemų prevencijai visose rajono ugdymo įstaigose buvo prarastos pedagogų socialinių emocinių kompetencijų ugdymo grupės. Jose psichologė aktyvių metodų pagalba padėjo kiekvienam dalyviui atpažinti, kokias socialines emocines kompetencijas jie turi ir kaip jas taiko praktiniame savo darbe. Paaikškėjo, kad pedagogai turi gana nemažai žinių šia tema, tačiau reikėtų reguliariai stiprinti praktinius įgūdžius.

Apibendrinant galima teigti, kad šio projekto veiklos padėjo ugdymo įstaigose dirbantiems ir besimokantiems praplėsti žinias ir sustiprinti kasdien reikalingus asmeninius įgūdžius, kas neabejotinai įneša saugumo, darnos tarpasmeniniuose santykiuose, kuria palankesnę įstaigos mikroklimatą ir užtikrina taip reikalingų psichologinių paslaugų prieinamumą ir kokybę.